

Programazio didaktikoak prestatzeko gida

Batxilergoa

Programazio didaktikoak prestatzeko gida

Batxilergoa

EUSKO JAURLARITZA

GOBIERNO VASCO

HEZKUNTZA SAILA

DEPARTAMENTO DE EDUCACIÓN

Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia

Servicio Central de Publicaciones del Gobierno Vasco

Vitoria-Gasteiz 2017

Edizioa:

Ale kopurua:

Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioa.
Hezkuntza Saila

Internet:
www.euskadi.net

Argitaratzailea:
Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia.
Servicio Central de Publicaciones del Gobierno Vasco
Donostia-San Sebastián, 1 - 01010 Vitoria-Gasteiz

Inprimatzailea:
Eusko Jaurlaritzaren Inprenta eta Erreprografia Zerbitzua.
Lege Gordailua: xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

AURKIBIDEA

	Or.
1. Sarrera	7
2. Zergatik eta zertarako egin programazioa	9
3. Programazio didaktikoa eta hori osatzen duten elementuak	10
3.1. Programazio didaktikoa	11
3.2. Programazio didaktikoaren elementuak	13
3.2.1. Zeharkako eta diziplina barruko oinarritzko gaitasunak	13
3.2.2. Helburuak	14
3.2.3. Integrazio-egoerak	15
3.2.4. Edukiak	16
3.2.5. Ebaluazio-irizpideak eta lorpen-mailaren adierazleak	17
3.2.6. Kalifikazioa	20
3.2.7. Erabaki metodologikoak eta didaktikoak	21
3.2.8. Curriculumak garatzeko materialak eta baliabideak	23
4. Programazio didaktikoaren ebaluazioa	24
4.1. Ikasturteko ebaluazio-emaitzak, arlo edo irakasgaietan	24
4.2. Aldagai metodologikoen koherentzia eta egokitasuna	25
4.3. Ikasgelako eta ikastetxeko giroaren hobekuntzan metodologiak izandako eragina	25
5. Bibliografia	27
6. ERANSKINAK	30
<i>I. eranskina: Irakasgaiaren urteroko programazio didaktikoa egiteko txantiloia</i>	32.
<i>II. Eranskina: Unitate didaktikoa programatzeko txantiloia</i>	36
<i>III. eranskina: Programazio didaktikoaren ebaluazioa</i>	37
<i>IV. Eranskina: Ikastetxea eta gaitasunen garapena</i>	38

1. Sarrera

Batxilergoko irakasgaien programazio didaktikoa egiten laguntzeko eskaintzen da gida hau.

Heziberri 2020 hezkuntza-eredu pedagogikoaren oinarriak eta irailaren 6ko 127/2016 Dekretuko araudia biltzen ditu; Euskal Autonomia Erkidegoan Oinarrizko Hezkuntzaren curriculumak sortzen eta ezartzen du dekretu horrek.

Hezkuntza Sailak zera nahi du: gela guztietan ikaskuntza-proposamen jakin batzuk garatzea, zeinak ahalbidetuko duten ikasle bakoitzak ahalik eta gaitasun gehien izan ditzan bere bizitzako alor guztietan (pertsonala, akademikoa, soziala eta profesionala). Ildo horretan, beharrezkoa da irakasleen esperientziaren eta hezkuntzako ikerketen arabera ikasleen ikaskuntza errazteko funtsezkotzat jo diren alderdiak irakasleen lanean txertatzea ikastetxe guztietan.

Hori gerta dadin, ezinbestekoa da ulertzea aldaketaren benetako eragileak irakasleak direla. Beraz, behar-beharrezkoa da ikaste-prozesuak errazten dituzten proposamen didaktikoak garatzen ari diren pertsona horiek bultzatzea eta aintzat hartzea, eta behar den kasu guztietan aldaketa metodologikoak egiten laguntzea, beharrezko laguntzekin.

Gida honen helburua da interesgunea programazio didaktikoaren elementu bakoitzean jartzea, egungo araudiaren arabera, irakasleei beren irakaskuntza-lana hobetzen jarrai dezaten laguntzeko.

Horretarako, gida honetan, beste atal batzuek gain, arloko edo irakasgaiko programazio didaktikoa osatzen duten elementu guztiak zehaztu ditugu, eta erreferentziazko kontroleko galdera batzuk gehitu ditugu, programazioa egiten duten irakasle-taldeek beren burua ebaluatu ahal izateko, aholkulariek orientabide batzuk edukitzeko, eta kanpoko ebaluazioa egin behar dutenek mekanismo gisa erabiltzeko. Programazio didaktikoa osatzen duten elementuen artean zeharkako eta diziplina barruko gaitasunak eta integrazio-egoerak nabarmentzen dira, berriak direlako.

Halaber, gida honek programazio didaktikoaren ebaluazioari buruzko atal bat ere badu, irailaren 6ko 127/2016 Dekretuak eskatzen duen moduan. Ikastetxe bakoitzak erabakiko du ebaluazio hori programazio bakoitzari erantsitako dokumentu batean jasoko duen edo ikasturte amaierako

memorian sartuko duen. Funtsezkoena zera da, irakasleek programazio-planifikazioaren ezaugarri guztiak egi bihurtzea; hauek dira: egokitasuna, zehaztasuna, malgutasuna eta bideragarritasuna. Hortaz, ez litzateke ikasturte amaieraren zain egon beharko programazioak «funtzionatu duen ala ez» aztertzeko; aitzitik, beharrezko aldaketak egin behar dira etengabeko ebaluazioaren bidez. Era berean, ebaluazioa egiteko balioko duten adierazleak garatu dira.

Gida honen amaieran lau eranskin daude; eranskin horietan hauek jaso dira: urteroko programazio didaktikoa egiteko, unitate didaktikoak planifikatzeko eta programazio didaktikoa ebaluatzeko beharrezko txantiloak eta ikastetxeak ikasleen gaitasunen garapenean duen zereginaren laburpen-koadroa.

Dena den, ikastetxe bakoitzak bere curriculum-proiektua finkatzeko erabakiak hartu ahal izango ditu irakasgaiko programazio didaktikoetan, bakoitzak duen autonomia pedagogikoaren barruan.

Azkenik, nabarmendu nahi da gida hau Berritzegune Nagusiko, ISEI-IVEIko, UPV/EHUko Bilboko Irakasleen Eskolako eta Hezkuntza Ikuskaritzako kideek osatutako lan-taldeak egin duela. Talde horrek egindako lanaren helburua da dokumentu adostu bat sortzea, lagungarri izan dakien ikastetxeei irakasgaien programazio didaktikoak egiteko, eta lagungarri izan dakien, halaber, aholkularitza- eta ebaluazio-lanak egiten dituzten zerbitzuei, lan hori modu koordinatu eta koherentean egiteko. Halaber, adostutako jokabide bat izatea erraztu dezake, bai hasierako prestakuntzan bai irakasleen etengabeko prestakuntzan.

2. Zergatik eta zertarako egin programazioa

Programazio didaktikoa irakasle-lanaren zati bat da, eta irakasteko eta ikasteko prozesua hobetzearekin lotuta dago. Funtsean, ikasleen beharrak eta ezaugarriak finkatzen ditu, lortu nahi diren helburuak aztertzen ditu, eta, beraz, irakasle-taldeak bere ikasleek ahalik eta arrakastarik handiena lortzeko hartzen dituen erabakiak zehazten ditu. Aurretiko hausnarketa horiek egokiak eta errealistak izatearen baitan egongo da, neurri batean, programazioaren kalitatea eta emaitza.

Gida honek ikasturte bakoitzerako irakasgai-programazio bakarra proposatzen du, edozein izanik ere hezkuntza-maila horretan ikastetxean dauden taldeen kopurua eta ezaugarriak. Irakasle-taldeari dagokio programazioa egokitzea, eta, orokorrean, egokitzapen horiek jarduerak desberdintzeari (ikasleen ezaugarrien arabera, indartzeko edo curriculum-a zabaltzeko beharrezko jarduerak txertatuz), ebaluazio-prozesuak finkatzeari eta alderdi metodologikoetan erabakiak hartzeari buruzkoak izango dira.

Programazioa hezkuntza-jardueratik, hots, ikasgelako lanetik hurbilen dagoen maila da, eta haren helburuak lotura zuzena du irakasteko eta ikasteko prozesuaren kudeaketa praktikoarekin eta horren bidez lortzen den emaitzarekin. Hezkuntza-asmo jakin batzuk zehazten dituen dokumentua da.

Zuzenean eragiten dio irakasleen lanari; izan ere, irakasleen funtzioetako bat da esleituta dituzten arloak, irakasgaiak eta moduluak programatzea eta irakastea (2/2006 Lege Organikoa, maiatzaren 3koa, Hezkuntzari buruzkoa; 91. artikulua), alde batera utzita inprobisazioa eta hezkuntzarekin loturarik ez duen aktibismoa. Era berean, ikastetxeko irakasle-taldearentzako esparru koherente bat da. Azkenik, ikastetxe bakoitzeko hezkuntza-komunitateari eragiten dio; izan ere, aurrez Hezkuntza Proiektuan eta, are zehazkiago, Ikastetxearen Curriculum Proiektuan hartutako erabakiak testuinguruan zehazten ditu. Beraz, hezkuntza-jarduerari laguntzen dio ikasturte osoan.

Gainera, programazio didaktikoa egiteak araudiak ezarritako betebeharrak erantzuten dio: ebaluazio objektibo bat izateko eskubidea bermatzeari, hain zuzen. Ezinezkoa da eskubide hori bermatzea, ez bada edukien, helburuen eta ebaluazio-irizpideen publikotasuna ziurtatzen aurrez. Publikotasun horri esker, ikasleek eta haien gurasoek edo adingabeen legeko ordezkariak alderdi horien berri izango dute.

Beraz, programazio bat egitea irakasle-taldeak hartu beharreko erabakien barruan sartzen da, eta irakasle bakoitzak bere hezkuntza-jarduerari buruz duen kontzientzia areagotzeko balio du.

Ikastetxe bakoitzak programazio didaktikoaren eredu jakin bat aukera dezake (irakasgaika, eremuka edo diziplina arteko proiektuka...), bakoitzaren autonomiaren garapenaren barruan, baina ikastetxeko plangintza-dokumentuetan hartutako erabakiak lotesleak izango dira irakasle guztientzat, Euskal Eskola Publikoari buruzko Legeak 48.2 artikuluan ezarritakoaren arabera.

3. Programazio didaktikoa eta hori osatzen duten elementuak

Irailaren 6ko 127/2016 Dekretuaren 24. artikulua ezartzen duenez, programazio didaktikoa irakasgai bakoitza planifikatzeko, garatzeko eta ebaluatzeko berariazko tresna da; bertan, Ikastetxeko Curriculum Proiektuaren arabera, curriculumeko elementuak zehazten dira ikasleen ezaugarrietara moldatuta.

Gutxienez, honako elementu hauek izan beharko ditu:

- Ikasturtean zehar garatu beharreko zehar-konpetentziak eta diziplina barrukoak, eta integrazio-egoerak
- Helburuak
- Edukiak
- Ebaluazio-irizpideak eta lorpen-mailaren adierazleak
- Kalifikazioa
- Erabaki metodologikoak eta didaktikoak
- Curriculuma garatzeko materialak eta baliabideak

Aurreko osagaietan ez da agertzen «aniztasunarekiko arreta»; izan ere, inklusibotasunaren printzipioak programazioaren elementu guztietan egon eta eragin behar du.

Ikasturte bakoitzaren hasieran, ikastetxeak irakasgai bakoitzaren programazio didaktikoak egiteko eta ebaluatzeko irizpideak ezarriko ditu.

Ikasturte bereko irakasle-taldeak koordinatuko ditu ikasgelako programazio didaktikoak, elkarren arteko koherentzia izan dezaten.

Irakasgai bera ematen duten irakasleek eta, hala badagokio, dagokion sail didaktikoak, etapa bakoitzean ikasturte bakoitzeko programazio didaktikoa egiten lagunduko dute, bermatuak egon daitezen bai koordinazioa bai irakasgai bera jasotzen duten ikasleen aukera-berdintasuna.

Honako hauek hartzen ditu barnean gidak:

- Programazioko elementuen definizioa, bai eta ezaugarri batzuk eta gogoeta orokor batzuk ere.
- Kontrol-galderak, programazioa egiten duen irakasle-taldeak bere lana (programazioaren ezaugarriak, kalitatea eta zehaztasun-maila) ebalua eta egiazta dezan. Galdera-zerrenda hori erreferentzia bat baino ez da (osatu edo zehaztu daiteke gehiago), baina baliagarria izan daiteke funtsezko alderdi batzuk ez ahazteko. Horrez gain, baliagarria izan daiteke Berritzeguneko taldeek aholkuak emateko duten funtzioa gauzatzeko, bai eta Hezkuntza Ikuskaritzak ebaluazio-eta kontrol-lanak egiteko ere.

3.1. Programazio didaktikoa

Programazio didaktikoa da ikasturte bateko irakasgai jakin batean ikasle-talde jakin baterako erabiliko den irakaskuntza-ikaskuntza prozesuaren plangintza sistematizatua.

Kontrol galdera hauek baliagarriak dira irakasle-taldeek ikasturte hasieran dokumentua idatz dezaten:

Kontrol-galderak

- Taldearen ezaugarriei eta ikasleen aniztasunari modu inklusiboan erantzuteko aukera ematen du?
- Programazio didaktikoak egiteko eta ebaluatzeko irizpideak ezarri dira?
- Irakasgai hori ematen duten sail didaktikoko irakasleek egin dute?
- Zehazten du Ikastetxearen Curriculum Proiektua (ICP), zeinak, aldi berean, Batxilergoko curriculuma ezartzen duen dekretua garatzen duen?
- Programazioaren elementu guztiak ditu?:
 - Zeharkako eta diziplina barruko oinarritzko gaitasunak
 - Integrazio-egoerak
 - Helburuak
 - Edukiak
 - Ebaluazio-irizpideak eta lorpen-mailaren adierazleak
 - Kalifikazioa
 - Erabaki metodologikoak eta didaktikoak
 - Curriculuma garatzeko materialak eta baliabideak
- Programazio osoak ikasle guztien oinarritzko gaitasunak garatzeko balio du?
- Programazioaren elementu guztien garapena koherentea da?
- Progresio koherentea du irakasgai honen programazioaren planteamenduak, etapa osoan zehar?
- Koherenteak dira programazioaren planteamendua eta hezkuntza-maila bereko beste irakasgaien programazioak?

3.2. Programazio didaktikoaren elementuak

Atal honetan programazio didaktikoaren elementuak garatzen dira (definizioa, kontrol-galderak eta adibideak).

3.2.1. Zeharkako eta diziiplina barruko oinarrizko gaitasunak

Zeharkako oinarrizko gaitasunak eremu eta egoera pertsonal, sozial, akademiko eta laboral guztietan arazoak eraginkortasunez konpontzeko behar diren gaitasunak dira. Oinarrizko diziiplina-gaitasunak garatzen dituzten irakasgaietako edukiak ikasteko prozesuan integratuta soilik ikas eta ebalua daitezke.

Oinarrizko diziiplina-gaitasunak bizitzako esparru eta egoera batzuekin (pertsonalak, sozialak, akademikoak eta laboralak) zerikusia duten arazoak eraginkortasunez konpontzeko behar diren gaitasunak dira, baina, kasu honetan, ezinbestekoa da diziiplina-irakasgai batekin erlazionatutako berariazko baliabideak erabiltzea. Gainera, behar bezala garatzeko, zeharkako oinarrizko gaitasunen beharra dago.

Kontrol-galderak

- Programazio didaktikoak zeharkako bost gaitasunak aurreikusten ditu?
- Programazio didaktikoak, irakasgaiarekin zuzenean zerikusia duen diziiplina-gaitasunez gain, beste batzuk ere integratzen ditu?
- Helburuek zeharkako oinarrizko gaitasunak aurreikusten dituzte?
- Irakasgai ez linguistiko guztietan, zehazten da hitzezko edo hitzik gabeko komunikaziorako eta komunikazio digitalerako gaitasunarekin lotutako helbururik?
- Proposatu da zenbait gaitasun batera lantzea ahalbidetzen duen arazo-egoerarik?
- Irakasgaia ebaluatzeke irizpideek ahalbidetzen dute zeharkako oinarrizko gaitasunak ebaluatzea?

3.2.2. Helburuak

Definizioa

Helburuak hezkuntza-jardueraren zertarakoak dira. Zehazten dute zer jakin, alderatu, erlazionatu, aplikatu, ulertu, azaldu, aztertu edo interpretatu beharko duten ikasleek ikasturtearen amaieran. Hauek dituzte erreferentziatzat: etapako helburu orokorrak, irakasgaiaren helburuak eta oinarrizko gaitasunak.

Kontrol-galderak

- Bat datoz irakasgaiaren etapako helburuekin?
- Ongi mailakatuta daude etapako bi ikasturteetan zehar?
- Helburu guztietan txertatu dira zeharkako oinarrizko bost gaitasunak?
- Irakasgai ez linguistiko guztietan, zehazten da hitzezko edo hitzik gabeko komunikaziorako eta komunikazio digitalerako gaitasunarekin lotutako helbururik?
- Helburuek barne hartzen dute irakasgaiarekin zuzenean erlazionatutako oinarrizko diziiplina-gaitasunaz gain beste gaitasunik?
- Bat datoz helburu guztiak ebaluazio-irizpideekin?
- Helburuen adierazpena lotuta dago ikasle guztiengan itxaropen handia sortzearekin?

3.2.3. Integrazio-egoera (arazo-egoera)

Gaur egungo curriculumak konpetentzietan oinarritzen da, eta arazo-egoerei erantzun egokiak ematen dakiten pertsonak prestatzeko konpromisoaren alde egiten du. Hau da, planteatzen du ikasleak egoera konplexuen eta esanguratsuen aurrean jarri behar ditugula, egoera horiek konpon ditzaten, horretarako behar den konpetentzia edo konpetentzia multzoa baliatuz. Dekretuan modu berean erabiltzen dira «arazo-egoera» eta «integratio-egoera» terminoak. Dokumentu honetan «arazo-egoera» terminoa erabiltzea erabaki da, kontzeptu zabalagoa delako eta «integratio-egoera» barnean hartzen duelako.

Arazo-egoera da ikasle batek edo ikasle-talde batek hainbat trebetasun eta ezagutza martxan jarri behar dituen egoera bat, testuinguru praktikoa batean (akademikoa, eguneroko bizitzakoa, soziala...) zeregin jakin bat ebazteko, non irtenbidea ez den a priori agerikoa. Arazo-egoera irakaskuntza-ikaskuntza prozesuaren abiapuntua da, hots, jardueren sekuentziaren eragilea. Halaber, gaitasunei buruzko ebaluazioa integratio-egoeraren bidez proposatzeko oinarria da.

Ikasturtean zehar garatuko diren arazo-egoerak zenbatu eta deskribatuko dira, labur, I. eranskinari dagokion atalean. Deskribapen horrek, gutxienez, testuinguruaren datu aipagarriak, arazoa eta egoera bakoitzaren azken zeregina edukiko ditu.

Kontrol-galderak

- Agertzen dira arazo-egoerak urteko programazioan?
- Proposatzen dira ikasleen ikasketa-prozesurako esanguratsuak diren arazoak edo erronkak?
- Testuinguruan kokatuta daude? Deskribatzen da kokatzen diren ingurua?
- Zereginak zehazten du xehetasunez ikasleek zer egitea espero den?
- Arazo-egoerak ulergarriak dira ikasle guztientzat, eta helburuen lorpena mailakatzeko aukerarik ematen dute?

3.2.4. Edukiak

Definizioa

Edukiak irakasgaiaren helburuak lortzeko modu integratuan garatu nahi diren prozedurak, kontzeptuak eta jarrerak dira. Proposatutako helburuak betetzeko eta oinarrizko gaitasunak garatzeko bitartekariak eta tresnak dira. Unitate didaktikotan, sekuentziatan, ikaskuntza-gunetan, proiektutan eta abarretan antolatuta aurkeztu behar dira, eta ikaskuntza-unitate bakoitzaren jatorriko arazo-egoera ebazteko izan diren baldintzen arabera aukeratu behar dira.

Edukien sekuentziazioan adieraziko da zein diren aurreko atalean zerrendatutako arazo-egoerekin lotutako unitate didaktikoak, proiektuak, ikaskuntza-guneak...

Kontrol-galderak

- Edukiak hainbat ikaskuntza-unitatetan (sekuentziak, ikaskuntza-guneak, proiektuak...) antolatuta aurkeztu dira?
- Aukeratutako edukiek bermatzen dute ikasle guztiek oinarrizko gaitasunak barneratuko dituztela eta jarritako helburuak lortuko dituztela? Koherenteak dira curriculumarekin?
- Aukeratu diren arazo-egoerek eta ikaskuntza-unitate bakoitzean aukeratu diren edukiek uzten dute eremu desberdinetan lan egiten (akademikoan, pertsonalean, sozialean eta laborean)?
- Ahalbidetzen dute emakumeen eta beste kultura batzuen ekarpenak agerian jartzen?
- Aukeratutako edukiek sustatzen dute diziiplina arteko ikuspegia?
- Identifikatu dira nahitaezko edukiak? Eta neurri espezifikoak behar izan ditzaketen eduki konplexuagoak?
- Prozedurazko eta jarrerazko edukiak lehenesten dira oroimena soilik lantzen dutenen aldean?
- Zehaztu da ikaskuntza-unitate bakoitzaren (zeregina, proiektua, sekuentzia) denbora?
- Aukeraketak hartzen du kontuan ikasleen aniztasuna, eta errazten du zabaltzeko nahiz finkatzeko neurriak hartzea edo egokitapenak egitea?

3.2.5. Ebaluazio-irizpideak eta lorpen-mailaren adierazleak

Definizioa

Ebaluazio-irizpideak erreferentzia puntua dira ebaluatzeko zein mailatan lortu diren helburuak irakasgai bakoitzean, bai eta diziplinari buruzko nahiz zeharkako oinarritzko gaitasunen garapen maila egiaztatzeko ere. Irizpide horiek arauemaileak dira eta ikasturte bakoitzerako zehazten dira; beraz, programazioan hitzez hitz jaso behar dira.

Ebaluazio-irizpideak hainbat lorpen-mailaren adierazletan zehazten dira; adierazle horiek orientagarriak dira eta «irailaren 6ko 127/2016 Dekretuaren II. Eranskina osatzen duen curriculum orientatzailea» dokumentuan xehatzen dira. Lorpen-mailaren adierazleek ikasle bat zer egiteko gai den zehazten duten jokabide behagarriak aipatzen eta deskribatzen dituzte. Ikasturte jakin batean ebaluazio-irizpide baten lorpena ebaluatzeko, irakasle-talde bakoitzak lorpen-mailaren adierazle-zerrenda egokiagoa egin dezake.

Kontrol-galderak

- Ebaluazio-irizpideak proposatutako helburuekin lotuta daude? eta zehazten dituzte helburu horiek?
- Ebaluazio-irizpideek irakasgaiaren berezko oinarritzko diziplina-gaitasunen osagai guztiak jasotzen dituzte?
- Ebaluazio-irizpideek ikasleen zeharkako oinarritzko gaitasunen garapena ere baloratzen dute?
- Proposatutako lorpen-mailaren adierazleek behar adina zehazten dute zer ebaluatuko den?
- Aniztasunari modu egokian erantzuteko behar adinako malgutasuna ematen dute lorpen-mailaren adierazleek?

Ebaluazio-tresnak

Ebaluazio-tresnak dira ebaluazio-irizpideak lortzen direla egiaztatzeko eta dokumentatzeko beharrezko baliabideak. Programazio didaktikoa osatzen duten elementuen artean agertu ez arren, irakasle-taldeen tresna batzuk edo besteak erabiltzearen egokitasunari buruz erabaki beharko dute, baloratu nahi den lorpenaren ebaluazio-irizpideen arabera.

Oinarrizko gaitasunak (berariazkoak eta zeharkako guztiak) ebaluatzeko askotariko tresnak erabili behar dira. Horien artean desberdindu daitezke prozesuaren ebidentziak jasotzeko balio dutenak eta lortutako ikaskuntza baloratzera bideratutakoak:

PROZESUA	IKASKUNTZA
▪ Kontratu didaktikoa ▪ Paper-zorroa ▪ Ikasitakoaren egunerokoa ▪ Autoebaluaziorako eta koebaluaziorako galdetegiak ▪ Orientazio-oinarriak ▪ Kontrol-zerrendak ▪ Behaketa-txantiloak ▪ Hasierako ebaluaketa-galdetegiak ▪ ...	▪ Ikasleen ekoizpenak ▪ Idatzizko eta ahozko probak ▪ Banakako nahiz taldeko lanak, zenbait euskarritan ▪ Autoebaluaziorako eta koebaluaziorako galdetegiak ▪ Galdetegia edo testa ▪ Behaketa ▪ Errubrika ▪ ...

Kontrol-galderak

- Ebaluazio-tresna bat baino gehiago zehaztu da?
- Tresnen aniztasunak ahalbidetzen du oinarrizko gaitasunak lortzea?
- Ikasleen aniztasunari behar bezala erantzuten diete?
- Ebaluazio-tresnak bat datoz erabilitako metodologiarekin?
- Ebaluazio-tresnek prestakuntzako ebaluazioaren garapenean laguntzen dute?
- Aurreikusten da ikasleek irakaskuntza-ikaskuntza prozesuaren ebaluazioan parte hartzeko aukera ematen duen tresnarik?

Ebaluazioaren ondorioak

Ebaluazioaren ondoren hartzen diren erabakiak dira, eta aniztasunari erantzuteko oinarria osatzen dute. Ikasketa-prozesuan, erabaki horiek hainbat esparrutan zertzen dira: kalifikazioan, indartzeko eta egokitzeko neurriak hartzean, zabaltzeko proposamenetan, curriculuma aberastean, berariazko programetan parte hartzean...

Halaber, ikasketa prozesuan, erabaki horiek programazio didaktikoaren edozein elementuren aldaketan zertu daitezke (metodologia, edukiak, lorpen-mailaren adierazleak...).

Batxilergoko ikasleen ebaluazioa funtsean prestakuntzakoa denez, beharrezkoa da irakasleek ebaluazio-prozesuan jasotzen joan diren datuak jakinaraztea ikasle bakoitzari, beren ikaskuntzaren protagonistak diren heinean, horrela, hobetzeko erabakiak hartzen joan daitezen elkarrekin.

Kontrol-galderak

- Aurreikusten da hezkuntza indartzeko edo curriculuma egokitzeko neurririk, helburuak lortzen ez diren kasuetarako?
- Aurreikusten da curriculuma aberastuz egokitzapenak egiteko neurririk, helburuak aise gainditzen diren kasuetarako?
- Finkatzeko nahiz aberasteko neurrien kasuan, proposamenak desberdinak dira, eta ikasle bakoitzari hautemandako beharretara egokitzen dira? Ez dira dagoeneko egindakoaren errepikapen hutsa?

3.2.6. Kalifikazioa

Definizioa

Kalifikazioa ebaluazio-prozesuaren ondoren hartzen den erabakietako bat da. Prozesu horren kodetutako adierazpena da, araudiak ezarritako balorazio-eskalaren arabera.

Irakasgaiaren kalifikazioa egiteko kontuan hartuko da zeharkako oinarrizko gaitasun guztien eta horiekin lotutako diziplinako oinarrizko gaitasunen lorpena.

Ebaluazio-irizpideak, programazio didaktikoetan gauzatuta, ebaluazioaren oinarrizko erreferentzia dira¹. Beraz, kalifikatzeko, ebaluazio-irizpide bakoitzari ematen zaion pisua edo balioa neurtu behar da.

Ebaluazioaren objektibotasuna bermatzeko, jakinaraziko da zer ebaluazio-prozedura eta -tresna erabiliko diren, eta ebaluazio-irizpide bakoitzari emandako pisuarekin edo balioarekin bat etorri beharko dute. Erabaki horiek ikasleekin partekatzea, barneratu ditzaten, lagungarria da ikaskuntzaren autoerregulazio-mekanismoak gara ditzaten.

Kontrol-galderak

- Zehazten da ebaluazio-irizpide bakoitzaren pisua edo balioa?
- Aurreikusten da ebaluazio-irizpide bakoitzaren pisua edo balioa jakinaraztea ikasleei eta beren familiei edo legezko ordezkariari?
- Kalifikazioan kontuan hartzen da zeharkako eta diziplina barruko oinarrizko gaitasunen lorpena?
- Ebaluazio-prozedurak eta -tresnak bat datoz ebaluazio-irizpide bakoitzari emandako pisuarekin?

¹ Irailaren 6ko 127/216 Dekretuaren 36. artikulua, EHAA 182. zk, 2016/09/23koa.

3.2.7. Erabaki metodologikoak eta didaktikoak

Definizioa

Metodologia irakaskuntza-ikaskuntza prozesuaren antolamenduari buruzko erabaki multzoa da. Erabaki multzo horren barruan, eta beti inklusibotasunaren printzipioa kontuan hartuta, aldagai metodologiko hauek bil daitezke:

edukien aukeraketari buruz hartutako erabakiak
 edukien antolaketa
 jarduera motak
 ikasleen taldekatzeak
 . baliabideak eta materialak ²
 lekuen eta denboren antolaketa
 ebaluaziorako printzipioak eta prozedurak
 irakasleen eta ikasleen zeregina...

Halaber, metodologiak barne hartzen du erabilitako metodoen edo estrategia metodologikoen deskribapena: proiektuetan oinarritutako ikaskuntza, zereginetan oinarritutakoa, *flipped classroom*, ludifikazioa, ikaskuntza kooperatiboa...

Ikasgelan gaitasunen ikuspegia ezartzea aldaketa metodologiko handia da, eta irakasleen eta ikasleen rolei eragiten diete, nagusiki. Ikasleak zeregin aktiboa hartzen du ikasketa-prozesuan, eta irakasleak bideratzaile edo bitartekari bihurtzen dira, hots, gidari edo laguntzaile. Azken finean, informazioa helaraztetik eta memorizatzetik, gaitasunak garatzera igarotzen da.

Kontrol-galderak

- Estrategia metodologikoak lagungarriak dira zabaltzeko eta finkatzeko neurriak hartzeko nahiz egokitzapenak egiteko?
- Jardueren antolaketak hainbat laguntza motatarako aukera ematen du (biren arteko tutoretza, beste heldu batzuen esku hartzea, material osagarrien erabilera, askotariko taldekatzeak...)?

² Gidaliburu honen 3.2.8. atalean garatzen da.

- Erabiltzen dira taldekatze mota desberdinak (talde-lana, banakako lana...) jardueretan?
- Ikasgelan ikaskuntza sustatzen duen giroa bultzatzeko prozesuak arautu al dira (motibazioa, parte-hartzea, autoerregulazioa, konfiantza, aintzat hartua sentitzea eta norberaren ikaskuntzaren protagonista...)?
- Sortzen dira autoerregulazio-egoerak, bultzatzen da ikasleek ebaluazio-prozesuan parte hartzea?
- Hartzen dira akatsak ikaskuntzarako aukeratzat?
- Erabaki metodologikoek:
 - Sustatzen dute ikasitakoa ahoz edo idatziz komunikatzea?
 - Sustatzen dute ikasitakoa zenbait modutan irudikatzea?
 - Sustatzen dute irakasgaien arteko lotura? Erabiltzen dituzte metodologia orokorrak edo diziplina arteko metodologiak?
 - Bultzatzen dute ikasteko autonomia? Bultzatzen dute ikasleek erabakiak hartzea?
 - Sustatzen dute arazoak konpontzea, sormena, ikerketa, pentsamendu kritikoa, pentsamendu dibergentea...?
 - Bultzatzen dute jakintza eraikitzeke berdinen arteko interakzioaz baliatzea?
 - Jardueren aukeraketa eta antolaketa koherentea da planteamendu honekin?
 - Bultzatzen dute era askotakoak diren eta euskarri desberdinetan dauden informazio-baliabideak eta -iturriak erabiltzea?
 - Bultzatzen dute informazioaren eta komunikazioaren teknologiak modu integratu eta esanguratsuan erabiltzea?
 - Bultzatzen dute espazioa hainbat modutan antolatzea (erabilera anitzeko guneak, aterik gabeko ikasgelak...)?
 - Sustatzen dute espazioa eta denbora zenbait modutan antolatzea?
 - Sustatzen dute prestakuntzako ebaluazioa?
- Ikuspegi metodologikotik, programazioa koherentea da talde beraren gainerako programazioekin?

3.2.8. Curriculumak garatzeko materialak eta baliabideak

Definizioa

Material didaktiko deritze ikasleei eta irakasleei irakaskuntza-ikaskuntza prozesuen plangintza, garapena eta ebaluazioa egiteko lagungarriak izateko espresuki erabilitako mota guztietako materialei.

Ikasleek eta irakasleek eskura dituzten tresnak dira, eta modu malguan erabili behar dira, inguruneko baldintzetara eta ikasleen ezaugarrietara egokituz. Azken urteotan aldaketa nabarmena gertatzen ari da erabilitako materialetan, euskarri digitaleko material didaktikoek (objektu digitalak, hezkuntza-baliabide irekiak, errealitate areagotua, simulazioak, bideoak...) eta komunikazio eta interakzio didaktikoko plataformek duten garrantzi gero eta handiagoagatik.

Kontrol-galderak

- Egokiak dira ikasleen oinarritzko gaitasunen garapenerako?
- Kontuan hartzen dute genero-ikuspegia?
- Materialen aurkezpena ikasle guztientzat ulergarria da? Kontuan hartzen dira Ikaskuntzaren Diseinu Unibertsalaren printzipioak?³
- Edukien aukeraketa eta antolaketa orekatua dute (askotariko edukiak egotea, zeregina gauzatzeko duten garrantzia...)?
- Jardueren antolaketa gaitasunen garapenera egokituta dago (proiektuak, zereginak...)?
- Hizkuntzen trataera integratua eta integrala bultzatzen dute?
- Baliabide digitalak eta mediatikoak modu normalizatuan txertatzen dituzte?
- Metakognizioa eta norberaren ikaskuntzari buruzko gogoeta bultzatzeko proposamenak egiten dituzte?
- Orientabideen, prestakuntza- eta prozesu-ebaluazioen, ebaluazio diagnostikoen, indartzearen eta aniztasunari arreta ematearen inguruko proposamenak egiten dituzte?

³ <http://www.educadua.es/html/dualetic/dualetic.html>

4. Programazio didaktikoaren ebaluazioa

Programazio didaktikoa irakasle-taldearen berariazko tresna da curriculumeko irakasgai bakoitza planifikatzeko, garatzeko eta ebaluatzeko. Ikastetxearen Curriculum Proiektuarekin adostuta diseinatuta dago, eta curriculumak ikasleen ezaugarri espezifikoetara egokitzea ahalbidetzen du. Programazioa amaitutako produktua da, baina hobetu daitekeena. Diseinatutako programazioa praktikan jarri ondoren, ebaluatu egiten da, ikasleentzat diseinatutako irakaskuntza-ikaskuntza prozesuen kalitatea bere aniztasunean aztertzeko, eta berriz formulatu edo hobetu behar den ikusteko.

Horregatik, funtsezkoa da programazioaren oinarria azpimarratzen duten zenbait galderei erantzutea: Egokia da ikasturte horretan eta arlo edo irakasgai horretan ikaskuntza sustatzeko? Nahikoa zehatza da irakasleen lana gidatzeko? Beharrezko aldaketak ezartzea ahalbidetzen du? Malgua da? Proposatzen duena bideragarria da? Galdera hauek erantzuteko ez da ikasturte amaiera arte itxaron behar; aldiz, beharrezko aldaketak dagokien unean egin behar dira, etengabeko ebaluazioaren bidez. Ebaluazio hori egiteko xedez, araudiak proposatutako adierazleak garatuko dira.

4.1. Ikasturteko ebaluazio-emaizak, arlo edo irakasgaietan

Programazio didaktikoa ebaluatzeko irizpide bat ikasleen ikaskuntzan izandako eragina da, lortutako emaitzen bitartez. Beharrezkoa da azterketa ebaluazio-saio bakoitzean egitea, gutxienez. Lehenengo saioan, lortutako emaitzak aurreko urtekoekin alderatu ahalko dira, eta, hurrengoetan, aurreko ebaluazioetan lortutakoekin. Horrek zenbati alderdi ezagutzea ahalbidetuko du: ea eskakizunak ongi doitu diren, ea emaitzek itxaropen positiboak sortzen dituzten ikasleengan... Azterketa horri esker erabaki ahalko da ea beharrezkoa den aldaketak egitea eta programazioaren zenbait elementu egokitzea.

Ulertzen dugu ebaluazioaren emaitzen barruan sartzen dela zeharkako oinarrizko gaitasun guztien eta erlazionatutako oinarrizko diziplina-gaitasunen lorpena; horregatik, funtsezkoa da azterketa hori emaitzaren ikusmolde zabaletik egitea.

Bestalde, ikasturte berean hainbat talde badaude, horien emaitzak alderatu beharko lirateke, batez ere oso desberdinak badira.

4.2. Aldagai metodologikoen koherentzia eta egokitasuna

Irakasle-taldeak bere buruari galdetu beharko dio ea hartutako erabaki metodologikoak bat datozen ikasleen gaitasunak garatzen dituzten ikasketa-prozesuen diseinuarekin. Halaber, programazioaren oinarritzko ebaluazio-irizpideetako bat da berrikustea erabaki metodologiko horiek egokiak diren eta horiek praktikan jartzeak zer irismen duen. Azterketa hori beti ikasle-talde bakoitzarekin eta ikastetxearen beste testuinguru-aldagai batzuekin loturan egin behar da.

4.3. Ikasgelako eta ikastetxeko giroaren hobekuntzan metodologiak izandako eragina

Funtsezkoa da irakasgai bakoitzeko planteamendu metodologikoak aztertzea eta ikasgelako eta ikastetxeko giroan duten eragina ikertzea.

Ikaskuntza egon dadin, beharrezkoa da bizikidetzako eta laneko giro egokia egotea: elkarrenganako errespetua, ikasgelan garatzen ari denarekiko interesa mantentzea, partekatutako helburuak... Giro hori lortzeko, ikasgelako kudeaketa-planteamenduek partaidetzakoak eta demokratikoak izan behar dute, eta irakasleen ekintzak ikasleen ikasten jarraitzeko interesa sustatu, piztu eta indartu behar du. Planteamendu horiek ikastetxean adostuta egon behar dute, eta Hezkuntza Proiektuan eta Curriculum Proiektuan agertu behar dira.

Hezkuntza-sistema aldatu nahi bada, hezkuntza-ingurune erreal, aberats eta erakargarriak diseinatu behar dira, zeinak ikasleak benetako jardueretan murgilduko dituzten, beren ezagutzak praktikan jarri eta berriak sortu ditzaten, eta elkarrekin bizitzen eta taldean lan egiten ikasi dezaten. Testuinguru metodologiko horretan, programazio didaktikoa kanpoko kontrol burokratiko eta mekanikoa izatetik kide anitzeko prozesu konplexuagoa izatera pasatzen da, hezkuntzako errealitatea ezagutzeko eta horri buruz gogoeta egiteko. Irakaskuntza-plangintza hobekuntzako proiektutan partekatzen da, hots, praktikan eta praktikari buruzko

gogoetaren bidezko ikaskuntza-tresna modura ulertutako programazio eta ebaluazioetan.

Kontrol-galderak

- Programazio didaktikoa bat dator ikastetxeko Curriculum Proiektuarekin eta Hezkuntza Proiektuarekin? Egokitzen da curriculumak ikasleen ezaugarri espezifikoetara?
- Aurreikusten da programazioa edo programazioaren elementu batzuk berrikusteko edo egokitzeko unerik?
- Ikasleen ikaskuntzaren emaitzek bermatzen dute proposatutako eta garatutako programazioa?
- Irakasgai bakoitzaren ebaluazioaren emaitzek kontuan hartzen dute zeharkako oinarritzko gaitasun guztien eta erlazionatutako oinarritzko diziplina-gaitasunen lorpena?
- Hartzen da erabakirik ikasleen ebaluazioaren emaitzak espero direnak ez direnean?
- Irakasle-taldeak baloratu du aldagai metodologikoen artean koherentzia ote dagoen?
- Zenbateraino jarri dira praktikan programazio didaktikoan islatutako erabaki metodologikoak?
- Ikasgelako giroak errazten du ikasleek beste ikasleekin eta irakasleekin duten interakzioa? Eta sustatzen du ikaskuntza autonomoa eta ikasleek beren gaitasunak garatzea?
- Programazio didaktikoaren azterketak laguntzen die irakasleei prestakuntzako beharrak hautematen eta beren lanean hobekuntzak proposatzen?
- Jasotzen da gogoeta hori berariazko dokumentu batean?

5. Bibliografia

ANTÚÑEZ MARCOS, S. et al. (1992). *Del Proyecto Educativo a la Programación de Aula*. Bartzelona: GRAÓ argitaletxea.

BEANE, J.A. (2005). *La integración del currículo*. Madril: Morata argitaletxea.

BERRITZEGUNE NAGUSIA (2016-2017). *Heziberri 2020. Guías e instrumentos de aplicación en el aula*. Eusko Jaurlaritzako Osasun Saila. http://heziberri.berritzegunenagusia.eus/heziberri_es/ (2017ko ekainaren 2an kontsultatua).

CAST (Center for Applied Special Technology) (2011). *Universal Design for Learning guidelines version 2.0*. Wakefield, MA: (author) Gaztelaniara itzulpena, 2.0 bertsioa (2013): Alba Pastor, C., Sánchez Hípola, P., Sánchez Serrano, J. M. eta Zubillaga del Río, A. *Pautas sobre el Diseño Universal para el Aprendizaje (DUA)*. Testu osoa (2.0 bertsioa). http://www.udlcenter.org/sites/udlcenter.org/files/UDL_Guidelines_v2.0-full_espanol.docx (2017ko maiatzaren 24an kontsultatua).

COLL SALVADOR, C. (2006). Lo básico en la educación básica. Reflexiones en torno a la revisión y actualización del currículo de la Educación Básica. *Revista Electrónica de Investigación Educativa*, 8 (1), 2011ko ekainaren 13an kontsultatua, hemen: <http://redie.uabc.mx/vol8no1/contenido-coll.html>

EUSKO JAURLARITZAREN HEZKUNTZA, HIZKUNTZA-POLITIKA ETA KULTURA SAILA (2016). 236/2015 DEKRETUA, abenduaren 22koa, Oinarrizko Hezkuntzaren curriculumaz zehaztu eta Euskal Autonomia Erkidegoan ezartzen duena. *Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkaria*, 9. zenbakia, 2016ko urtarrilaren 15ekoa.

ESCAMILLA GONZÁLEZ, A. (2009). *Las competencias en la programación de aula (Vol. I): Infantil y primaria (3-12 años)*. Bartzelona: GRAÓ argitaletxea.

ESCAMILLA GONZÁLEZ, A. (2011). *Las competencias en la programación de aula (Vol. II): Educación secundaria (12-18 años)*. Bartzelona: GRAÓ argitaletxea.

GIMENO SACRISTÁN, J. (2008). Diez tesis sobre la aparente utilidad de las competencias en educación. In J. GIMENO SACRISTÁN (Bild.). *Educación por competencias, ¿qué hay de nuevo?* (15.-58. or.) Madril: Morata argitaletxea.

LÓPEZ GOÑI, I. eta GOÑI ZABALA, J.M. (2015). *Hacia un curriculum guiado por las competencias. Propuestas para la acción*. Iruñea: Nafarroako Unibertsitate Publikoa.

MOYA OTERO, J. eta LUENGO HORCAJO, F. (2010). La concreción curricular de las competencias básicas: un currículo adaptativo e integrado. *EEE: Participación Educativa*, 15, 127.-141.

ORTEGA OSUNA, J.L. eta VÁZQUEZ FERNÁNDEZ, P. (2012). *Competencias básicas. Desarrollo y evaluación en Educación Primaria*. Madril: Wolters Kluwer.

ORTEGA OSUNA, J.L. eta VÁZQUEZ FERNÁNDEZ, P. (2012). *Competencias básicas. Desarrollo y evaluación en Educación Secundaria Obligatoria*. Madril: Wolters Kluwer.

PEREZ GOMEZ, A. (2007): *La naturaleza de las competencias básicas y sus aplicaciones pedagógicas*. Cuadernos de Educación de Cantabria, 1. Santander. Kantabriako Gobernuaren Hezkuntza Saila.

PÉREZ GÓMEZ, Á. (2008). ¿Competencias o pensamiento práctico? La construcción de los significados de representación y acción, En J. Gimeno Sacristán (Bild.). *Educación por competencias ¿qué hay de nuevo?* (59.-102. or.) Madril: Morata argitaletxea.

eranskinak

I ERANSKINA
IRAKASGAIAREN URTEKO PROGRAMAZIO DIDAKTIKOA EGITEKO
TXANTILLOIA
ANEXO I
PLANTILLA PARA LA ELABORACIÓN DE LA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA
ANUAL DE MATERIA

Urteko/ikasmilako programazio didaktikoa
Programación didáctica anual/de curso

ikastetxea: <i>centro:</i>		kodea: <i>código:</i>	
etapa: <i>etapa:</i>		maila: <i>nivel:</i>	
irakasgaia: <i>materia:</i>			
osatutako irakasgaiak <i>materias integradas</i>			
diziplina barruko oinarritzko konpetentzia elkartuak <i>competencias disciplinares</i> <i>básicas asociadas</i>			
irakasleak: <i>profesorado:</i>		ikasturtea: <i>curso:</i>	

Zeharkako konpetentziak / *Competencias transversales:*

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

helburuak <i>objetivos</i>	ebaluazio-irizpideak <i>criterios de evaluación</i>

ARAZO EGOERA [Arazo egoera bakoitzaren azken ataza, arazoa eta testuinguararen daturik errelenbanteenak agertuko dira.].

SITUACIÓN PROBLEMA [Incluirá los datos relevantes del contexto, el problema y la tarea final de cada una de las situaciones.].

- 1. arazo egoera / Situación problema 1
- 2. arazo egoera / Situación problema 2
- 3. arazo egoera / Situación problema 3
- ...
-

EDUKIEN SEKUENTZIA [denbora-tarteka, unitate didaktikoak, proiektuka, ikaskuntza-nukleoka edo beste moduren batera antolatuta...].

SECUENCIACIÓN DE CONTENIDOS [organización en períodos, unidades didácticas, proyectos, núcleos de aprendizaje...].

- 1. unitate didaktikoa / Unidad didáctica 1
1. egoera arazoa garatzen du / Desarrolla la 1ª situación
- 2. unitate didaktikoa / Unidad didáctica 2
2. egoera arazoa garatzen du / Desarrolla la 2ª situación

- 3. unitate didaktikoa / Unidad didáctica 3
- 3. egoera arazoa garatzen du / Desarrolla la 3ª situación

- ...
- ...
- ...

METODOLOGIA [edukien antolaketa, jarduera motak, baliabide didaktikoak, ikasleen taldekatzeak, espazioen eta denboren antolaketa, irakasleen eta ikasleen eginkizuna... ikuspegi inklusibo batetik].

METODOLOGÍA [organización de contenidos, tipo de actividades, recursos didácticos, agrupamiento del alumnado, organización de espacios y tiempos, papel del profesorado y el alumnado... desde una perspectiva inclusiva].

EBALUAZIO-TRESNAK [ahozko eta idatzizko probak, galdetegiak, banakako eta taldeko lanak, behaketa-eskalak, kontrol-zerrendak, ikasgelako koadernoak, portfolioa, kontratu didaktikoa...] INSTRUMENTOS DE EVALUACIÓN [pruebas orales y escritas, cuestionarios, trabajos individuales y en grupo, escalas de observación, listas de control, cuaderno de aula, portafolio, contrato didáctico...].	KALIFIKAZIO-IRIZPIDEAK [ebaluazio-irizpide bakoitzaren pisua eta balioa] CRITERIOS DE CALIFICACIÓN [peso y valor de cada criterio de evaluación].
EBALUAZIOAREN ONDORIOAK [indartzeko eta zabaltzeko neurriak, antolamendu-egokitzapenak eta egokitzapen metodologikoak, emaitzen analisisa, plangintza didaktikoaren berrikuspena, errekupeazio-sistema...]. CONSECUENCIAS DE LA EVALUACIÓN [medidas de refuerzo y ampliación, adaptaciones organizativas y metodológicas, análisis de resultados, revisión de la planificación didáctica, sistema de recuperación...].	

OHARRAK / OBSERVACIONES

II ERANSKINA

UNITATE DIDAKTIKOA ARAZO-EGOERA BATETIK ABIATUTA PROGRAMATZEKO TXANTILLOIA

Irakasgaia:
Gaia:
Maila:
Saioak:
Proposamenaren justifikazioa:
Arazo-egoera: A. Testuingurua: B. Arazoa: C. Helburua:
Zeregina:
Oinarrizko gaitasunak: A. Zeharkakoak: B. Diziplinari dagozkionak:
Helburu didaktikoak:
Edukiak:
Jardueren sekuentzia: A. Lehen fasea: B. Garapen-fasea: C. Aplikazio- eta komunikazio-fasea: D. Orokortzea eta transferentzia:
Ebaluazioa: A. Adierazleak: B. Tresnak:

III ERANSKINA: PROGRAMAZIO DIDAKTIKOA EBALUATZEKO TXANTILOIA

Irakasgaia: _____

Programazio didaktikoa berrikusteko datak:

1. ebaluazioa Data	2. ebaluazioa Data	3. ebaluazioa Data	...	Ikasturte- amaiera Data

EBALUAZIO- ADIERAZLEAK	Kurtsoan zehar (etengabeko ebaluazioa)	Kurtso amaieran (azken ebaluazioa)
1) Ikasturteko ebaluazio-emaitzak, irakasgaietan	Ez badira nahi ziren emaitzak lortu, egokitzapen hauek proposatzen dira: - ... - ... - ...	<i>Hurrengo kurtsoko programazio didaktikoan hobetzeko proposamenak:</i>
2) Aldagai metodologikoen koherentzia eta egokitasuna	Aldagai metodologikoak koherenteak edo egokiak ez direla ebaluatzen bada, egokitzapen hauek proposatzen dira: - ... - ... - ...	<i>Hurrengo kurtsoko programazio didaktikoan hobetzeko proposamenak:</i>
3) Ikasgelako eta ikastetxeko giroaren hobekuntzan metodologiak izandako eragina	Ebaluatzen bada metodologiak ez duela ikasgelako eta ikastetxeko giroa hobetzen laguntzen, egokitzapen hauek proposatzen dira: - ... - ... - ...	<i>Hurrengo kurtsoko programazio didaktikoan hobetzeko proposamenak:</i>

Sinadura (irakasgai hau ematen duten irakasleak)

IV ERANSKINA: IKASTETXEA ETA GAITASUNEN GARAPENA

Ikastetxeari dagokio:

oinarrizko gaitasunen garapena eragitea, **ikaskuntza esanguratsuaren eta garrantzitsuaren** bidez.

Gaitasun-ekintza zera da: bere konplexutasunagatik, dauden baliabideak modu integratuan abiaraztea eskatzen duten **arazo-egoerak ebaztea**.
Adierazpenezko, prozedurazko eta jarrerazko **edukiak ezinbesteko baliabideak dira** arazo-egoerak konpontzeko.

Ikasle bakoitza bere ikaskuntzaren subjektu aktiboa da.

Ezagutzaren bilaketa-, ikerketa-, esperimentazio-, hausnarketa-, aplikazio- eta komunikazio-prozesuak **gauzatu behar ditu**, bere pentsamendu-eskema eraikitzeko helburuarekin.

beharrezkoa da **ardatza egoera errealean duten eta ezagutza eguneroko arazo garrantzitsuekin lotzen duten jarduerak proposatzea**.

Zereginak benetakoak izango dira errealitate sozialarekin lotzen badira; horretarako litekeena da eskolak antolaketa malgua eta sormenezkoa eduki behar izatea.

Erronka didaktikoa kulturaren bizipena esanguratsu bihurtuko duten ikaskuntza-testuinguruak prestatzean datza. Horregatik, ikaskuntza-mota garrantzitsuena **errealitatea begiratzeko eta hartan esku hartzeko askotariko moduak garatzea da**.

Berdinen arteko lankidetzak oso estrategia didaktiko baliagarria da **gaitasunen osagai kognitiboak eta emozioei eta jarrerai dagozkienak garatzeko**.

Taldea aberasteko estrategia da, barne hartzen dituelako entzutea, elkarriketa, desadostasuna, elkarrenganako errespetua eta taldearen onura lortzeko parte-hartzaile bakoitzaren ezaugarri onenak emateko aukera.

Ikasleen ebaluazioa funtsean **prestakuntzakoa da**. Ikasle bakoitzari, zer eta nola ari den ikasten jakinarazi eta hausnarrarazi behar dio, bai eta etorkizunean nola egin behar duen jakiteko laguntza eman ere.

Ebaluazioak **adierazi behar du ikasle bakoitza nola ari den garatzen** bizitzan modu autonomoagoan eta eraginkorragoan jardutea ahalbidetzen dioten **gaitasunak**. Ebaluazioa **ikaskuntzarako tresna eta aukera da, aldi berean**.

Irakasleen zeregina ikasleen **ikaskuntza** **tutorizatzea** da.

Ikasle bakoitzaren **ikasketa-prozesuak diseinatu, planifikatu, antolatu, suspertu, lagundu, ebaluatu eta bideratu** behar ditu, baina giro atsegin batean, hots, ikasleak probak egiteko, huts egiteko, eta beren ezagutza berriz elikatzeko eta eraikitzeko aske eta seguru sentituko diren giroan.

